

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної та клінічної епідеміології та біобезпеки з курсом
мікробіології та вірусології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕПІДЕМОЛОГІЯ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 221 «Стоматологія»

Освітньо-професійна програма: Стоматологія

2024

Програму складено на основі освітньо-професійної програми «Стоматологія», підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 221 «Стоматологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», затвердженою Вченою Радою ОНМедУ, від (протокол № 10 від 27 червня 2024 року).

Розробники:

завідувач кафедри, проф., д.мед.н., Голубятников М.І.

професори:, д.мед.н. Гайдей В.Р., проф., д.мед.н. Савчук А.І..

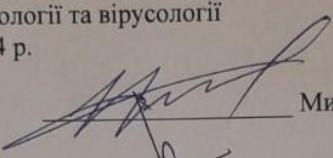
доценти: к.мед.н. Мельник О.А., к.мед.н. Федоренко Т.В.

асистенти: Грищенко К.С

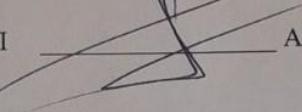
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загальної та клінічної епідеміології та біобезпеки з курсом мікробіології та вірусології

Протокол № 1 від 26.08.2024 р.

Завідувач кафедри

 Микола ГОЛУБЯТНИКОВ

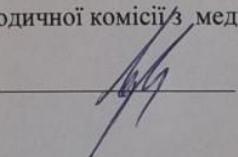
Погоджено із гарантом ОПП

 Анатолій ГУЛЮК

Програму ухвалено на засіданні предметної циклової комісії з медико-біологічних дисциплін ОНМедУ

Протокол № 1 від «27» серпня 2024 р.

Голова предметної циклової методичної комісії з медико-біологічних дисциплін ОНМедУ

 Леонід ГОДЛЕВСЬКИЙ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від “____” 20 ____ р.

Завідувач кафедри _____

(підпись)

Микола ГОЛУБЯТНИКОВ

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від “____” 20 ____ р.

Завідувач кафедри _____

(підпись)

(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Денна форма навчання	
Загальна кількість: Кредитів – 1 Годин – 30 Змістових підрозділів – 2		Обов'язкова
Рік підготовки	5	
Семестр	IX	
Лекції	4	
Практичні заняття	14 години	
Самостійна робота	12 годин	
У т.ч. індивідуальні завдання	0	
Форма підсумкового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Епідеміологія» є вивчення причин і механізмів виникнення та поширення інфекційних хвороб, методів їх профілактики та організації протиепідемічних заходів.

Завдання:

1. Формування вмінь та навичок: організації та проведення протиепідемічних заходів в осередках інфекційних захворювань.
2. Уdosконалення навичок ефективного виявлення джерела збудника та ведучих шляхів його передачі, умов розвитку епідемічного процесу і його прогнозування.
3. Опанування вмінням інтерпретувати прояви епідемічного процесу конкретних нозологічних форм, що належать до різних груп інфекційних захворювань (дихальних, кишкових, трансмісивних та зовнішніх покривів) на окремих територіях.
4. Опанування вмінням формулювати робочі гіпотези щодо чинників ризику захворюваності на окремих територіях, серед різних груп населення та в колективах щодо конкретних інфекційних захворювань.
5. Вміти користуватись прийомами епідеміологічного методу дослідження на практиці.
6. Опанувати вміння обирати належні джерела інформаційного забезпечення медико-соціальних досліджень та організовувати збір статистичного матеріалу.
7. Опанувати вміння працювати з базами даних про здоров'я та основною документацією з медичної статистики;
8. Опанувати вміння інтерпретувати отримані результати.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

ІК - Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі і проблеми в галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія», у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.

Загальних (ЗК):

- ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК6. Навички використання інформаційних комунікаційних технологій.
- ЗК9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК10. Здатність бути критичним і самоkritичним.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК16. Здатність ухвалювати рішення діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності.

Спеціальних (СК):

СК4. Спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.

СК13. Спроможність оцінювати вплив навколошнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне).

СК14. Спроможність ведення нормативної медичної документації.

СК15. Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації.

СК17. Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 14. Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.

ПРН 15. Оцінювати вплив навколошнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.

ПРН 16. Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.

ПРН 17. Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.

ПРН 18. Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.

ПРН19. Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.

ПРН 20. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- принципи доказової медицини та використовувати їх у практиці.
- прояви епідемічного процесу
- порядок проведення заходів щодо виявлення, обстеження, спостереження, локалізації та ліквідації епідемічного осередку;
- порядок проведення протиепідемічної роботи сімейного лікаря та лікаря-інфекціоніста;
- принципи застосування в практичній діяльності результатів клінічних досліджень.
- основні принципи організації наукового дослідження;

- форми і методи статистичного аналізу;
- правила оформлення і редагування рукопису до друку;
- основні вимоги до оформлення дизайну дослідження, журнальної статті, ілюстративного матеріалу;

Вміти:

- організувати та провести протиепідемічні заходи в осередках інфекційних захворювань.
- організувати та провести протиепідемічні заходи в осередках інфекцій, що пов'язані з наданням медичної допомоги.
- інтерпретувати результати використання епідеміологічного методу дослідження на практиці.
- трактувати епідеміологічну, соціальну та економічну значущість окремих нозологічних форм.
- заповнити документацію щодо реєстрації та обліку інфекційних хворих.
- визначити та інтерпретувати епідеміологічні прояви захворюваності на інфекції, що належать до різних груп (дихальних, кишкових, трансмісивних та інфекцій зовнішніх покривів).
- використовувати нормативно-інструктивну документацію МОЗ України та міжнародні стандарти для ліквідації осередків конкретних нозологічних форм, що належать до різних груп інфекційних захворювань (дихальних, кишкових, трансмісивних та зовнішніх покривів, ОНІ).
- інтерпретувати закономірності та особливості перебігу епідемічного процесу при інфекційних хворобах, що потребують особливої тактики.

Оволодіти навичками:

- формулювання робочих гіпотез щодо чинників ризику захворюваності на окремих територіях, серед різних груп населення та в колективах щодо конкретних інфекційних захворювань.
- визначення пріоритетних проблем профілактики інфекційних захворювань за групами та нозологічними формами.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Основи епідеміології.

Тема1. Основні епідеміологічні поняття. Резервуари та джерела збудників інфекційних хвороб. Механізми, чинники та шляхи передачі збудників інфекційних хвороб.

Предмет і задачі епідеміології. Закони епідеміології. Епідемічний процес та його складові. Розділи вчення про епідемічний процес. Рушійні сили епідемічного процесу. Класифікація інфекційних захворювань. Поняття про джерело інфекційного захворювання, механізм, чинники та шляхи передачі.

Тема 2. Дезінфекція та стерилізація. Особливості проведення профілактичних та протиепідемічних заходів в лікувально-профілактичних закладах стоматологічного профілю.

Тема 3. Організація та проведення імунопрофілактики. Препарати для створення активного і пасивного імунітету. Щеплення планові та за епідемічними показаннями.

Види імунітету та їх характеристика. Календар профілактичних щеплень України, його розділи. Вимоги до імунобіологічних препаратів. Способи ведення імунобіологічних препаратів в організм. Перелік медичних протипоказів до проведення профілактичних щеплень. Післявакцинальні реакції та ускладнення. Препарати для планової імунопрофілактики (форма випуску, спосіб введення, доза, реакція на введення).

Організація проведення імунопрофілактики. Складання плану профілактичних щеплень. Форми обліково-звітної документації з імунопрофілактики.

Препарати для термінової імунопрофілактики. Характеристика препаратів для термінової профілактики правця, сказу.

Тема 4. Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з аерогенним механізмом передачі (дифтерія, кір, грип).

Епідеміологічна характеристика групи дихальних інфекцій. Механізми, чинники та шляхи передачі конкретних нозологічних форм. Прояви епідемічного процесу (рівень захворюваності, прояви захворюваності в часі, по території, серед різних груп населення та по колективам). Профілактичні та протиепідемічні заходи в осередках.

Тема 5. Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з фекально-оральним механізмом передачі (шигельози, гепатит А).

Епідеміологічна характеристика групи кишкових інфекцій. Чинники та шляхи передачі конкретних нозологічних форм.. Прояви епідемічного процесу (рівень захворюваності, прояви захворюваності в часі, по території, серед різних груп населення та по колективам). Профілактичні та протиепідемічні заходи в осередках. Розслідування спалахів кишкових інфекцій.

Тема 6. Протиепідемічні заходи в осередках кров'яних інфекцій (малярія, гепатити В та С, ВІЛ-інфекція). Внутрішньолікарняні інфекції та їх профілактика

Епідеміологічна характеристика групи трансмісивних інфекцій та інфекцій з контактним механізмом передачі. Чинники та шляхи передачі конкретних нозологічних форм. Прояви епідемічного процесу (рівень захворюваності, прояви захворюваності в часі, по території, серед різних груп населення та по колективам). Профілактичні та протиепідемічні заходи в осередках.

Тема 7. Епідемічний процес та профілактика туберкульозу.

Тема 8. Профілактика професійного інфекційного травматизму в роботі лікаря-стоматолога

Умови праці медичних працівників. Виробничий травматизм.. Інструкція з профілактики внутрішньолікарняного та професійного зараження ВІЛ-інфекцією.

Змістовний модуль 2 «Біостатистика та клінічна епідеміологія. Епідеміологія та принципи доказової медицини в стоматології».

Тема 9. Біостатистика як складова доказової медицини.

Поняття і роль біостатистики як основної складової системи доказової медицини. Визначення понять «біостатистика», «доказова медицина», «клінічна епідеміологія». Основні етапи розвитку біостатистики. Видатні вчені та їх внесок у розвиток біостатистики. Основні принципи доказової медицини. Тріада доказової медицини. Теорія і практика доказової медицини. Доказова медицина та якість проведення клінічних досліджень. Поняття про кінцеві результати. Доказова медицина та якість надання медичної допомоги. Стандартизація медичної допомоги: клінічні протоколи, стандарти та

рекомендації. Місце та роль біостатистики у медичній освіті та роботі практикуючого лікаря.

Тема 10. Статистичні дослідження в системі охорони здоров'я.

Методологічні основи організації статистичних досліджень в системі охорони здоров'я. Організація проведення статистичних досліджень. Принципи формування статистичних сукупностей для аналізу. Поняття про генеральну та вибіркову сукупність. Класифікація типів даних. Кількісні та якісні дані. Характеристика шкал вимірювання. Загальна характеристика методів статистичного аналізу, особливості їх використання. Узагальнення результатів статистичних досліджень. Оцінка вірогідності отриманих результатів. Поняття про нульову та альтернативну гіпотези. Перевірка гіпотез. Помилка І-го та ІІ-го роду. Типові помилки на етапах проведення досліджень. Випадкова та систематична помилка. Бази даних для аналізу статистичного матеріалу.

Тема 11. Клінічна епідеміологія.

Сучасні принципи та правила проведення клінічних досліджень. Визначення поняття клінічна епідеміологія. Основні етапи її розвитку. Основні принципи та положення клінічної епідеміології, зв'язок між клінічною медициною і епідеміологією. Методи клінічного спостереження і аналізу даних для прийняття рішень. Роль клінічної епідеміології в розвитку доказової медицини. Висхіди клінічних явищ (смерть, захворювання, дискомфорт, інвалідізація, незадоволення), як основні об'єкти вивчення клінічної епідеміології. Кількісний підхід до прогнозування клінічних висхідів. Поняття про популяцію та вибірку. Застосування клінічної епідеміології під час проведення клінічних досліджень як основа розвитку доказової медицини. Методи клінічного спостереження і аналізу даних для забезпечення прийняття правильних та адекватних рішень у лікуванні хворих з урахуванням економічного забезпечення. Впровадження принципів науково обґрунтованої медичної практики в практичну діяльність.

Тема 12. Епідеміологічні дослідження.

Мета клініко-епідеміологічних досліджень та якість організації їх проведення. Оцінка проблем на основі аналізу структури та рівня захворюваності по групах та нозологічних формах захворювань. Епідеміологічна діагностика. Оперативний епідеміологічний аналіз. Ретроспективний епідеміологічний аналіз. Вивчення проявів річної та багаторічної динаміки захворюваності. Прогнозування проявів епідемічного процесу. Аналіз захворюваності по групах, колективах, територіях. Аналітичні та експериментальні епідеміологічні дослідження. Підходи до створення вибірки з популяції пацієнтів.

Тема 13. Дизайн епідеміологічних досліджень. Типи дизайнів. Етика проведення дослідження. Критерії включення та виключення з дослідження. Види контролю. Сліпота дослідження. Роль фахівця - біостатистика в організації і проведенні дослідження. Протокол клінічних досліджень. Контрольовані клінічні випробування. Рандомізація та стратифікація. Рандомізоване контролюване клінічне дослідження – золотий стандарт досліджень. Узагальнення результатів клінічних досліджень. Аналітичні огляди. Поняття про метадані. Систематичні огляди та мета-аналіз. Кокранівське співробітництво: історія створення та діяльність.

4. Структура навчальної дисципліни

Тема	Л.	Практ. заняття	СРЗ
<i>Змістовий модуль I. Основи епідеміології.</i>			

1. Основні епідеміологічні поняття. Резервуари та джерела збудників інфекційних хвороб. Механізми, чинники та шляхи передачі збудників інфекційних хвороб.	2	2	-
2. Дезінфекція та стерилізація. Особливості проведення профілактичних та протиепідемічних заходів в лікувально-профілактичних закладах стоматологічного профілю.	-	2	-
3. Організація та проведення імунопрофілактики. Препарати для створення активного і пасивного імунітету. Щеплення планові та за епідемічними показаннями.	-	2	-
4. Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з аерогенним механізмом передачі (дифтерія, кір, грип).		2	-
5. Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з фекально-оральним механізмом передачі (шигельози, гепатит А)		2	-
6. Протиепідемічні заходи в осередках кров'яних інфекцій (малярія, гепатити В та С, ВІЛ-інфекція). Внутрішньолікарняні інфекції та їх профілактика.	-	2	-
7. Епідемічний процес та профілактика туберкульозу.	-	-	2
8. Профілактика професійного інфекційного травматизму в роботі лікаря-стоматолога	-	-	2

Змістовний модуль 2 «Біостатистика та клінічна епідеміологія. Епідеміологія та принципи доказової медицини в стоматології»

9. Біостатистика як складова доказової медицини.	1	-	2
10. Статистичні дослідження в системі охорони здоров'я.	-	-	2
11. Клінічна епідеміологія.	1	-	-
12. Епідеміологічні дослідження.	-	-	2
13. Дизайн епідеміологічних досліджень.	-	2	2
Усього годин - 30	4	14	12
Кредитів ECTS – 1			

**5. Теми лекційних/семінарських/практичних/
лабораторних занять**

5.1. Тематичний план лекцій

№	Тема	Кількість годин
Змістовий модуль I. Основи епідеміології.		
1.	Основні епідеміологічні поняття. Резервуари та джерела збудників інфекційних хвороб. Механізми, чинники та шляхи передачі збудників інфекційних хвороб.	2
Змістовий модуль 2. «Біостатистика та клінічна епідеміологія. Епідеміологія та		

принципи доказової медицини в стоматології».		
3.	Клінічна епідеміологія. Біостатистика як складова доказової медицини.	2
	Всього	4

5.2. Тематичний план семінарських занять

Семінарські заняття не передбачено

5.3. Тематичний план практичних занять

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин
1.	Основні епідеміологічні поняття. Резервуари та джерела збудників інфекційних хвороб. Механізми, чинники та шляхи передачі збудників інфекційних хвороб.	2
2.	Дезінфекція та стерилізація. Особливості проведення профілактичних та протиепідемічних заходів в лікувально-профілактичних закладах стоматологічного профілю.	2
3.	Організація та проведення імунопрофілактики. Препарати для створення активного і пасивного імунітету. Щеплення планові та за епідемічними показаннями.	2
4.	Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з аерогенним механізмом передачі (дифтерія, кір, грип).	2
5.	Протиепідемічні заходи в осередках інфекцій з фекально-оральним механізмом передачі (шигельози, гепатит А)	2
6.	Протиепідемічні заходи в осередках кров'яних інфекцій (малярія, гепатити В та С, ВІЛ-інфекція). Внутрішньолікарняні інфекції та їх профілактика.	2
7.	Дизайн епідеміологічних досліджень.	2
	Всього	14

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№ з.п.	ТЕМА	Кількість годин
1.	Епідемічний процес та профілактика туберкульозу.	2
2.	Профілактика професійного інфекційного травматизму в роботі лікаря-стоматолога	2
3.	Біостатистика як складова доказової медицини.	2
4.	Статистичні дослідження в системі охорони здоров'я.	2
5.	Епідеміологічні дослідження.	2
6.	Дизайн епідеміологічних досліджень.	2
	РАЗОМ	12

7. Методи навчання

Практичні заняття: збір епідеміологічного анамнезу, бесіда, вирішення клінічних ситуаційних задач, відпрацювання навичок розробки протиепідемічних заходів у вогнищі

інфекційної хвороби, відпрацювання навичок роботи з медичною документацією (357/о, 058/о), нормативними документами, превентивної роботи, епідеміологічного розслідування випадків інфекційних хвороб у організованих колективах.

Самостійна робота: самостійна робота з підручником, самостійна робота з банком тестових завдань Крок-2, самостійне вирішення клінічних завдань.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль: усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті.

Підсумковий контроль: залік

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
 - методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі;
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
 2. Оцінка практичних навичок та маніпуляцій з теми заняття:
 - методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2;
 3. Оцінювання роботи щодо вміння провести епідеміологічне розслідування, зібрати епідеміологічний анамнез, призначити протиепідемічні заходи при інфекційних хворобах з різними механізмами передачі, з множинним механізмом передачі, у випадках підозри інфекційних хвороб, що мають міжнародне значення, відповідно теми заняття:
 - методи: оцінювання: а) комунікативних навичок спілкування з пацієнтом, б) правильність призначення та оцінки лабораторних досліджень для підтвердження попереднього діагнозу інфекційної хвороби, в) дотримання алгоритму проведення протиепідемічних заходів, направлених на окремі ланки епідемічного процесу, г) обґрунтування протиепідемічних та профілактичних заходів поширення інфекційної хвороби у осередку, д) складання плану протиепідемічної роботи; прогнозування епідемічного процесу на даній території
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2;
- Оцінка за одне семінарське заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті:

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час збору епідеміологічного анамнезу, планування протиепідемічних заходів у вогнищах інфекційних хвороб з різними механізмами передачі, планування профілактичних заходів, прогнозування епідемічної ситуації та інтерпритації результатів клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень у конкретного хворого, для підтвердження попереднього діагнозу інфекційної хвороби, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє епідеміологічне мислення .
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час збору епідеміологічного анамнезу, планування протиепідемічних

	заходів у вогнищах інфекційних хвороб з різними механізмами передачі, планування профілактичних заходів, прогнозування епідемічної ситуації та інтерпритації результатів клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень у конкретного хворого, для підтвердження попереднього діагнозу інфекційної хвороби з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє епідеміологічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час збору епідеміологічного анамнезу планування протиепідемічних заходів у вогнищах інфекційних хвороб з різними механізмами передачі, планування профілактичних заходів, прогнозування епідемічної ситуації та інтерпритації результатів клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень у конкретного хворого, для підтвердження попереднього діагнозу інфекційної хвороби з суттєвими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє епідеміологічне мислення.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час збору епідеміологічного анамнезу планування протиепідемічних заходів у вогнищах інфекційних хвороб з різними механізмами передачі, планування профілактичних заходів, прогнозування епідемічної ситуації та інтерпритації результатів клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень у конкретного хворого, для підтвердження попереднього діагнозу інфекційної хвороби.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії (при стрічковій системі навчання. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибалльною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики до 2 (двох) знаків після коми.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Отриманий середній бал за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертується з традиційної чотирибалльної шкали у бали за 200-балльну шкалою, як наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобалльну шкалу

Традиційна чотирибалльна шкала	Багатобалльна 200-балльна шкала
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобалльна шкала (200-балльна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки (середній бал за навчальну дисципліну) в 200-балльну виконується інформаційно-технічним відділом Університету.

Відповідно до отриманих балів за 200-бальною шкалою, досягнення здобувачів оцінюються за рейтинговою шкалою ECTS. Подальше ранжування за рейтинговою шкалою ECTS дозволяє оцінити досягнення здобувачів з освітньої компоненти, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів.

Шкала ECTS є відносно-порівняльною рейтинговою, яка встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність). Оцінка «A» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «B» – оцінці «добре» тощо. При конвертації з багатобальної шкали межі оцінок «A», «B», «C», «D», «E» за шкалою ECTS не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється здобувачам, які відвідали усі заняття з дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

Здобувачі, які навчаються на одному курсі (однієї спеціальності), на підставі кількості балів, набраних з дисципліни, ранжуються за шкалою ECTS таким чином:

Конвертація традиційної оцінки з дисципліни та суми балів за шкалою ECTS

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

10. Методичне забезпечення:

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Силабус навчальної дисципліни
- Мультимедійні презентації
- Ситуаційні клінічні завдання
- Методичні розробки практичних занять
- Електронний банк тестових завдань за підрозділами з дисципліни.

11. Питання для підготовки до підсумкового контролю з предмету: "Епідеміологія"

Змістовий розділ 1: Загальна епідеміологія та принципи доказової медицини

1. Загальна характеристика епідеміологічного методу дослідження.
2. Структура та зміст епідеміологічного методу дослідження.
3. Описовий метод епідеміологічного дослідження.
4. Аналітичний метод епідеміологічного дослідження. Дослідження типу "випадок-контроль" та когортне дослідження.
5. Експериментальний метод епідеміологічного дослідження.
6. Прогностично-епідеміологічне дослідження.
7. Законодавство України про епідеміологічну безпеку громадян
8. забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму в медичних закладах стоматологічного профілю.
9. Дезінфекція: види і методи.

10. Основні дезінфекційні засоби, дозволені до застосування в медичних закладах стоматологічного профілю.
11. Передстерилізаційна обробка: види і методи. Вимоги щодо зберігання стерильного матеріалу.
12. Основи стерилізації: види та методи стерилізації. Режими роботи стерилізаторів.
13. Контроль якості передстерилізаційної обробки. Методика постановки проб на залишки мийних засобів та приховану кров.
14. Контроль якості стерилізації.
15. Обробка індивідуальних стоматологічних наборів та іншого інструментарію й обладнання загального призначення.
16. Визначення імунопрофілактики, її видів (планова та екстрена).
17. Поняття про «холодовий ланцюг».
18. Характеристика вакцинних препаратів, їх класифікація.
19. Планові щеплення за віком. Протипоказання до щеплень.
20. Препарати для екстреної профілактики правця та сказу.
21. Організація планових щеплень
22. Препарати для планової і термінової профілактики інфекційних захворювань.
23. Засоби застосування і методи введення імунних препаратів
24. Основні характеристики вірусних гепатитів В і С, ВІЛ-інфекції напрямки боротьби з ними.
25. Визначення госпітальних інфекцій.
26. Характеристика госпітальних штамів мікроорганізмів.
27. Особливості епідеміології госпітальних інфекцій, механізми їх передачі.
28. Характеристика артифіціального механізму передачі.
29. Внутрішньолікарняні інфекції медичного персоналу.
30. Напрямки боротьби і профілактики госпітальних інфекцій.
31. Архітектурно-планувальні, дезінфекційні заходи, протиепідемічний режим у лікувальних закладах.
32. Основні напрямки профілактики ВЛІ в умовах стоматологічних клінік.
33. Забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму в медичних закладах стоматологічного профілю
34. Основні вимоги щодо дотримання правил особистої гігієни медичним персоналом стоматологічної клініки
35. Профілактичні заходи щодо гепатиту, ВІЛ-інфекції та інших внутрішньо лікарняних інфекцій, які передаються парентеральним шляхом
36. Епідеміологічну характеристику групи інфекцій дихальних шляхів.
37. Епідеміологічні особливості дифтерії.
38. Епідеміологічні особливості кору.
39. Епідеміологічні особливості грипу.
40. Епідеміологічні особливості менінгококової інфекції.

Змістовний модуль 2 «Біостатистика та клінічна епідеміологія. Епідеміологія та принципи доказової медицини в стоматології»

1. Протиепідемічні заходи в осередках крапельних інфекцій.
Основні принципи і методологія, як основа доказової медицини
2. Основні положення клінічної епідеміології, зв'язок між клінічною медициною і епідеміологією.
3. Застосування клінічної епідеміології під час проведення клінічних досліджень як основа розвитку доказової медицини.
4. Методи клінічного спостереження і аналізу даних для забезпечення прийняття правильних та адекватних рішень у лікуванні хворих з урахуванням економічного забезпечення.

5. Впровадження принципів науково обґрунтованої медичної практики в практичну діяльність.
7. Епідеміологічна діагностика. Оперативний епідеміологічний аналіз.
Ретроспективний епідеміологічний аналіз.
8. Вивчення проявів річної та багаторічної динаміки захворюваності. Прогнозування проявів епідемічного процесу. Аналіз захворюваності по групах, колективах, територіях.
9. Аналітичні та експериментальні епідеміологічні дослідження. Підходи до створення вибірки з популяції пацієнтів.
10. Мета та задачі аналітичних епідеміологічних прийомів дослідження.
Репрезентативність вибірки.
11. Сутність та методика проведення аналітичного дослідження «випадок-контроль» та когортного аналітичного дослідження.
12. Епідеміологічний експеримент. Скринінгові обстеження населення.
13. Методи математичного моделювання в епідеміології. Систематична помилка як основний фактор ризику в клінічних дослідженнях.
14. Достовірність і узагальнення під час проведення епідеміологічних досліджень.
15. Контрольовані експериментальні дослідження для випробовування лікарських засобів, оцінки їх ефективності та безпеки.
16. Загальні правила проведення клінічних досліджень за участю людей.
17. Організація та проведення рандомізованих клінічних досліджень.
Поняття рандомізації. Формування груп методом рандомізації.
20. Переваги та недоліки рандомізованих клінічних досліджень.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Андрейчин М., Копча В. Біотероризм: Медична протидія. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2015. – 300 с.
2. Виноград Н. О. Загальна епідеміологія: навч. посіб. / Н. О. Виноград, З. П. Василишин, Л. П. Козак. – К.: ВСВ «Медицина», 2017. – 200 с.
3. Виноград Н. О. Спеціальна епідеміологія: навч. посіб. / Н. О. Виноград, З. П. Василишин, Л. П. Козак. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 367 с
4. Виноград, Н. О. Військова епідеміологія: навчальний посібник / Н. О. Виноград, З. П. Василишин, Л. П. Козак. - Київ : Медицина, 2018. - 184 с.
5. Епідеміологія у схемах : навчальний посібник / М. Д. Чемич, Н. Г. Малиш, О. М. Чемич, Н. І. Ільїна. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 256 с.
6. Епідеміологія: протиепідемічні заходи : навчальний посібник / М. Д. Чемич, Н. Г. Малиш, Н. І. Ільїна [та ін.]. – Вінниця : Нова Книга, 2020. – 288 с.
7. Кисельов С. М. Основні принципи доказової медицини: навч. посіб. / С. М. Кисельов. Запоріжжя: ЗДМУ. 2018. 117 с.
8. Кліщові інфекції: сучасні клініко-епідеміологічні, діагностичні та терапевтичні аспекти /О.К. Дуда, Г.В. Бацюра, В.О. Бойко, Л.Ф. Матюха, Л.П. Коцюбайло// Навчально-методичний посібник. – Київ, Вид-воТОВ «Майстер Книг». – 2019. – 117 с.
9. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України № 2801-XII в ред. від 24.07.2020 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text>
10. Полімеразна ланцюгова реакція в лабораторній діагностиці інфекційних хвороб. Навчально-методичний посібник, для лікарів / за ред.. І.В. Дзюблик, Н.Г. Горовенко.- К.- 2015.-219 с.
11. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України № 4005-XII в ред. від 16.10.2020 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>

Додаткова:

1. Епідеміологія: підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / А. М. Андрейчин, З. П. Василішин, Н. О. Виноград ; за ред. І. П. Колесникової. Вінниця : Нова Книга, 2012. 576 с.: іл.
2. Наказ МОЗ України № 595 «Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів» від 16.09.2011 року.
3. Надання домедичної допомоги при надзвичайних ситуаціях в умовах міста: навч.-метод. посіб. К., 2016. 56 с.
4. Заходи протиепідемічного захисту в Збройних Силах, та їх дослідження у військовій епідеміології : навч. посіб., 2015. 212 с.
5. Актуальні питання епідеміології та профілактики деяких інфекцій в збройних силах, серед населення України та у світі. К. 2015. 372 с.
6. Вибранні питання профілактики в Збройних Силах України надзвичайних станів викликаних епідеміями. К. 2015. 344 с.
7. Еволюційні аспекти епідемічного процесу в збройних силах України. К., 2015. 312 с.
8. Атлас інфекційних хвороб / [М.А. Андрейчин, В.С. Копча, С. О.Крамарьов та ін.]; за ред. М.А. Андрейчина. - 2-е вид., Випр. і допов. - Тернопіль: Піручнікі і посібники, 2017. - 288 с
9. Виноград Н. О. Термінологічний словник: Біологічна безпека. Епідеміологія. Паразитологія: навч. посіб./Н. О. Виноград. – Вінниця.: «Нова книга», 2019.– 308 с.
10. Інфекційні хвороби / А. О. Голубовський [та ін.]; за ред. О. А. Голубовської. 2-е вид., Перероблене і доповнене - К.: ВСВ «Медицина», 2018. - 688 с.
11. Інфекційні хвороби: Підручник / Нікітін Є.В., Андрейчин М.А., Сервецький К.Л., Качор В.О., Головченко А.М., Усиченко Є.М.; За ред.: Є.В. Нікітіна, М.А. Андрейчина. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2014. 364 с.

13. Електронні інформаційні ресурси

1. Всесвітня організація охорони здоров'я www.who.int
2. Кохрейнівський центр доказової медицини www.cebm.net
3. Кохрейнівська бібліотека www.cochrane.org
4. Національна медична бібліотека США – MEDLINE www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed
5. Канадський центр доказів в охороні здоров'я www.cche.net
6. Центр контролю та профілактики захворювань www.cdc.gov
7. Центр громадського здоров'я МОЗ України www.phc.org.ua
8. Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх»: <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
9. Журнал British Medical Journal www.bmj.com
10. Журнал Evidence-Based Medicine www.evidence-basedmedicine.com